

Utlåtande till Helsingfors förvaltningsdomstol med anledning av besvär, yrkande på förvaltningstvångsåtgärder enligt MBL § 182

Byggnads- och miljönämnden 27.02.2024 § 22
272/03.04.00/2023

Beredare Byggnadsinspektör Samuli Panttila
fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi, tfn 09 29671 (växel)

Beslutsförslag Ledande byggnadsinspektör Daniel Grönroos

Byggnads- och miljönämnden beslutar

1
ge Helsingfors förvaltningsdomstol följande utlåtande:

I besvärsskriften framkommer inga sådana aspekter som skulle påverka innehållet i det fattade beslutet.

Med tanke på tillståndsprövning är det oväsentligt varifrån stenarna kommer. Om det i samband med flyttningen av stenarna har inträffat ett brott ska ärendet behandlas som straffrättsligt ärende som kränkning av besittningsområdet inom ramen för strafflagen. Såväl vid tillsyn som vid utövning av förvaltningstvång ska en myndighet hålla sig inom ramen för sina befogenheter. Myndigheten kan ingripa endast i ärenden där den har befogenheter, inte i ärenden som hör till andra myndigheters befogenheter eller i privaträttsliga ärenden. Byggnadstillsynen har i uppgift att bedöma om det på fastigheten har vidtagits sådana åtgärder som enligt markanvändnings- och bygglagen skulle förutsätta ingripande.

I regel har myndigheten prövningsrätt i fråga om utövning av förvaltningstvång. Det finns ingen ovillkorlig skyldighet att ingripa, utan i stället bedöms det utifrån prövning från fall till fall om åtgärder bör vidtas. Det är byggnadstillsynsmyndigheten som ska bevaka det allmänna intresset i byggverksamhet. Det allmänna intresset kan ses som en slags "motpart" till byggarens enskilda intresse, men å andra sidan är en enskild grannes intresse inte detsamma som det allmänna intresset. Situationen har därför bedömts på allmän nivå. Med allmänt intresse avses bland annat en hälsosam och trygg miljö och målen för markanvändningen. Närrekreationsområdet (VL-område) enligt detaljplanen är nuförtiden i prydligt skick.

Förutsättningarna för beviljande av tillstånd för miljöåtgärder fastställs i 140 § i markanvändnings- och bygglagen. Tillstånd ska beviljas på ett område med en gällande detaljplan eller generalplan, om inte åtgärden försvårar användningen av området för det ändamål som reserverats i planen eller inte förstör stads- eller landskapsbilden. I detta fall är utgångspunkten att tillstånd ska beviljas, om det inte fullständigt kan motiveras att den åtgärd som förändrar landskapet är i strid med planen eller förstör stadsbilden. Motstånd eller anmärkningar från enstaka grannar eller åsikten att stenarna förfular miljön får inte förhindra beviljande av tillstånd.

Behovet av tillstånd för miljöåtgärder regleras i 128 § i markanvändnings- och bygglagen. Tillstånd behövs varken för arbeten som är nödvändiga för att genomföra general- eller detaljplanen eller för åtgärder med ringa verkningar. Ett organ i Kyrksläotts kommun med flera ledamöter har bedömt verkningarna vara ringa, inte enligt en påstådd åsikt av en enskild

byggnadsinspektör.

Enligt Kommunförbundets anvisning kan ett ärende som gäller förvaltningstvång inledas genom en anmälan till byggnadsinspektören eller tillsyn. När ärendet inleds genom att en utomstående anmäler saken till myndigheten, är det motiverat att besöka platsen och kontrollera om anmälan är befogad.

Enligt 183 § i markanvändnings- och bygglagen har kommunens byggnadstillsynsmyndighet för att sköta en tillsynsuppgift rätt att få tillträde till byggnadsobjekt och där utföra inspektioner och understökningar, dessutom stöds ärendet av Kommunförbundets anvisning "Inledande och behandling av förvaltningstvångsärenden". På fastigheten har man gjort ett lagenligt fastighetsbesök enligt god förvaltning och upprättat en promemoria.

Lagstiftningsrådet Lauri Jääskeläinen har arbetat på miljöministeriet och arbetat som verkschef vid Helsingfors byggnadstillsyn. Då han i en av sina artiklar kommenterade årsboksavgörande HFD:2009:34 konstaterade han följande: "Också i förvaltningslagen finns det bestämmelser om syner och inspektioner. Förvaltningslagen är en universallag som inte tillämpas om det i någon annan lag bestäms på annat sätt än i förvaltningslagen. Enligt 38 § i förvaltningslagen ska vid syn upprättas protokoll som utan dröjsmål ska delges parten och andra som har kallats till förrättningen. Enligt 39 § i förvaltningslagen ska den som förrättar inspektion också avfatta en skriftlig inspektionsberättelse över inspektionen. I inspektionen har det snarast varit fråga om att göra observationer före beslutsfattande. Om man också under observationer vore tvungen att följa strikta formstadganden skulle behandlingen av tillståndsärenden bli ännu svårare. Till exempel de tjänsteinnehavare som utför byggnadstillsyn gör dagligen terrängformer av olika karaktär för att kunna utföra sina uppgifter. Det skulle i praktiken vara omöjligt att underrätta om alla terrängbesök, för att inte tala om protokollföring."

På basis av ovanstående föreslår byggnads- och miljönämnden att besvären ska förkastas.

2

Paragrafen justeras vid sammanträdet.

Behandling

Beslut

Byggnads- och miljönämnden beslutade enligt beslutsförslaget.

Paragrafen justerades vid sammanträdet.

För kännedom

Redogörelse

Kyrksläotts byggnadstillsyn har mottagit Helsingfors förvaltningsdomstols begäran om utlåtande med anledning av ett besvär som gäller byggnads- och miljönämndens beslut 21.11.2023 § 146 om att inte vidta förvaltningstvångsåtgärder enligt markanvändnings- och bygglagen.

Kommunen har ombetts lämna utlåtande till förvaltningsdomstolen senast 1.2.2024, men kommunen har anhållit om och fått förlängd tid till och med 1.3.2024.

